

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Monostori Mariann ügyvéd által képviselt **dr. I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe) I. rendű és **dr. II.rendű felperes neve** (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Radics Gyula ügyvéd által képviselt **I. rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a dr. Szeitz Szilvia jogtanácsos által képviselt **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2011. január 18. napján kelt 15.P.20.757/2009/34. számú ítélete ellen az I. rendű felperes 35. és az I. rendű alperes 36. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 15 nap alatt 250.000 (kettőszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 600.000 (hatszázezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes 2000-ben, 2002-ben és 2004-ben is kötött a II. rendű alperes biztosító társasággal különféle biztosítási szerződéseket, amelyek során a II. rendű alperes által készített nyomtatványok kitöltésével tett ajánlatot a biztosítási szerződés megkötésére. A biztosítási ügyletet közvetítő üzletkötő a II. rendű alperes által rendszeresített nyomtatvány kitöltésével, aláírásával ismerte el a részére a biztosítási jogviszony

keretében átadott pénz átvételét, illetőleg a II. rendű alperes utóbb kötvényeket küldött az I. rendű felperesnek a biztosítási szerződés létrejöttének és tartalmának igazolása végett. A 2002-es és 2004-es biztosításainak üzletkötője az I. rendű alperes volt. Az I. rendű alperes 1993. július 1-től munkaviszonyban, majd 1998. március 1-től megbízási jogviszony keretében közvetítette a II. rendű alperes biztosítási termékeit. Az I. rendű alperes tudomást szerezvén az I. rendű felperes jelentős összegű megtakarításairól és befektetési hajlandóságáról, felajánlotta az I. rendű felperesnek, hogy a pénzmegtakarításain évi 30-40%-os hozamot is elérhet általa. Az I. rendű felperes ennek reményében 2002. szeptemberétől kezdődően több alkalommal, milliós nagyságrendű összegeket adott át az I. rendű alperesnek a magas hozam reményében. 2002. szeptember 25-e és 2005. december 7. napja között összesen 35.100.000 forintot adott át az I. rendű felperes az I. rendű alperesnek nyolc alkalommal. Ebből 15.000.000 forint a II. rendű felperes pénze volt. Az egyes, milliós nagyságrendű részösszegeket az I. rendű alperes az általa kézzel írt átvételi elismervényeken kölcsön vagy baráti kölcsön címén vette át, leszámítva a 2005. július 22. napján átadott 10.000.000 forintos, illetőleg a 2005. augusztus 9. napján átadott 6.100.000 forintos részösszeget. A 2005. július 22-én átadott 10.000.000 forintot is kézírásos átvételi elismervénnyel vette át az I. rendű alperes, a pénz átadásának-átvételének jogcímeiként azonban biztosítási befektetést tüntetett fel. Az I. rendű felperes e pénzösszeg átadása kapcsán kérte az I. rendű alperest arra, hogy a II. rendű alperes „Elismervény” formanyomtatványán is igazolja számára a pénz átadását, mert hallomása szerint más személyek az I. rendű alperestől ilyen igazolást kaptak. 2005. augusztus 9-én adott át egy ilyen kitöltött nyomtatványt az I. rendű alperes az I. rendű felperesnek, amely 10.000.000 forint biztosítási előleg átvételét igazolta. A nyomtatványon hamis biztosítási adatok kerültek feltüntetésre. Ennek az elismervénynek a kiállításával egyidejűleg az I. rendű felperes 6.100.000 forintot adott át az I. rendű alperesnek, míg az elismervényen feltüntetett 10.000.000 forintból visszalévő 3.900.000 forintot az I. rendű alperes korábbi ügyleteken alapuló kamathátralékára számolták el. Ez utolsó részügyletet leszámítva a megelőző ügyletek alkalmával kiállított átvételi elismervényeken az átadott pénz visszafizetését az I. rendű alperes rövid, néhány hónapos határidőkkel vállalta. Az I. rendű alperes az eltelt időben összesen 7.700.000 forintot fizetett vissza az I. rendű felperesnek. Az I. rendű alperes más személyekkel is hasonló ügyleteket kötött. Őt a Sz-i Városi Bíróság bűnösnek találta 21 rb. sikkasztás, 2 rb. csalás és 15 rb. magánokirat hamisítás vétségében, ezért a 2009. június 2. napján kelt 31.B.435/2008/41. számú ítéletével halmazati büntetésül 2 év börtönre, mellékbüntetésül 1.000.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés-végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. A büntető bíróság a büntető eljárás során bejelentett polgári jogi igények érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

Az I. rendű felperes 17.500.000 forint, a II. rendű felperes 15.000.000 forint és járulékal megfizetésére kérte kötelezni az I. és II. rendű alpereseket egyetemlegesen, elsődlegesen bűncselekménnyel okozott kár, másodlagosan szerződésszegéssel okozott kár jogcímén. Az I. rendű alperes az I. rendű felperes keresetét 13.000.000 forint tőke, a II. rendű felperes keresetét 2.500.000 forint tőke

erejéig elismerte, ezt meghaladóan azok elutasítását kérte. A II. rendű alperes ellenkérelme a keresetek teljes elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest arra, hogy az I. rendű felperesnek 13.000.000 forintot, a II. rendű felperesnek 15.000.000 forintot és járulékait fizesse meg. Ezen kívül a peres feleket pervesztességük mértékéhez igazodva kötelezte a perköltségek viselésére. Az elé tárt bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek és az I. rendű alperes között kölcsönszerződéssel vegyes megbízási szerződés jött létre, amelyet az I. rendű alperes megszegve, a felperesek által részére átadott pénzüsszegeből 27.400.000 forintot nem fizetett vissza. Ebből 15.000.000 forint a II. rendű, 12.400.000 forint pedig az I. rendű felperes tulajdonában volt. Az I. rendű alperest a szerződésszegéssel általa a felpereseknek okozott kár megtérítésére kötelezte, figyelembe véve az I. rendű felperes keresete tekintetében az ellenkérelem 13.000.000 forintos alsó határát is. A II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította, arra a következtetésre jutva, hogy a felperesek és a II. rendű alperes között sem szerződéses, sem szerződésen kívüli jogviszony nem jött létre, a felpereseket ért vagyoni kárért a II. rendű alperes felelősséggel nem tartozik. Indokolásában külön kitért a II. rendű alperes által rendszeresített elismervénnyel igazolt 10.000.000 forintos részösszege, megállapítva, hogy ez is a II. rendű alperes felelősségi körén kívül eső ügylet keretében jött létre. Ezt az ügyletet éppen olyan kölcsönügyletnek minősítette, mint a megelőzőeket és utalt arra, hogy e nyomtatvány kitöltésekor sem került sor az I. rendű felperes részéről a II. rendű alperes által rendszeresített ajánlati nyomtatvány kitöltésére, biztosítási ajánlat megtételére, majd a kötvény kiállítását sem hiányolta az I. rendű felperes a II. rendű alperestől 2005. augusztusától egészen 2007. tavaszáig, a büntető eljárás megindulásáig, holott a korábbi, számos, tényleges biztosítási szerződése megkötése alapján ismerte a biztosítási szerződések létrejöttének tényleges folyamatát.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű felperes és az I. rendű alperes nyújtottak be fellebbezést.

Az I. rendű felperes fellebbezésében kérte kötelezni a II. rendű alperest 10.000.000 forint és járulékai megfizetésére, kártérítés címén. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vette. Fellebbezését a „2005. július 22. napján kelt” és a II. rendű alperes által rendszeresített elismervény alapján átadott 10.000.000 forintra és annak járulékaira vonatkozóan terjesztette elő. Hivatkozott arra, hogy ez az elismervény biztosítási előleg jogcímen átvett pénzről szól, a II. rendű alperes által rendszeresített nyomtatvány, az I. rendű alperes a II. rendű alperes ügynökeként vette át a pénzt, tehát az ezzel igazolt ügyletet ténybelileg, jogilag egyaránt el kell különíteni a megelőző kézírásos átvételi elismervényekkel tanúsított ügyletektől. Utalt arra, hogy az I. rendű felperes ekkor nem tudhatta, hogy az I. rendű alperes nem fog vele ajánlatot kitölteni, a II. rendű alperes pedig nem fog kötvényt küldeni a részére, alappal bízhatott a biztosítási szerződés létrejöttében. Ehhez képest a II. rendű alperes kötelezettsége lett volna annak bizonyítása, hogy az ügynöke nem

biztosítási előlegként vette át ezt a pénzösszeget. Egyebekben is vitatta fellebbezésének indokai között az elsőfokú bíróság ítéletének ténybeli és jogi megalapozottságát, külön hiányolva a bizonyítékok értékelését. Általánosságban is vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy a kereset alapjául szolgáló jogügyletek kizárólag a felperesek és az I. rendű felperes között jöttek létre és azok nem biztosítási jellegűek voltak, utalva arra, hogy a felperesek az eset körülményeire tekintettel, különösen arra figyelemmel, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperesnek platinadíjas ügynöke volt, alappal bízhattak pénzbefektetésük törvényességében, biztonságosságában és a II. rendű alperes által történt szavatolásában.

Az I. rendű alperes fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasításra irányult. Másodlagosan kérte a II. rendű felperes vonatkozásában a keresetnek 2.500.000 forintot meghaladó részére vonatkozó elutasítását. Fellebbezésének indokolásában vitatta az elsőfokú bíróság összecszerű ténymegállapításainak helyességét, utalva arra, hogy a felperesek a büntető eljárás megindítását követően káruk összegét többféleképpen jelölték meg, első ízben 60.000.000 forintban, majd többszöri módosítás után állapodtak meg az elsőfokú bíróság által elbírált 32.500.000 forintos kárigénynél. Vitatta annak a ténymegállapításnak a helyességét, hogy az I. rendű alperes az évek során mindössze 7.700.000 forintot fizetett volna meg a felpereseknek. Véleménye szerint „a mai viszonyok között” hihetetlen, hogy a felperesek éveken keresztül úgy adtak át jelentős összegeket az I. rendű alperesnek, hogy annak egy részét soha nem kérték vissza. Továbbra is állította, hogy az általa bizonyítani nem tudott pénzvisszafizetései következtében a felperesekkel szemben fennmaradó összes tartozása 15.500.000 forint. A 2005. augusztus 9-én kelt „Elismervény” megnevezésű kitöltött nyomtatvánnyal kapcsolatosan vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a ténymegállapítását, hogy az ezen a napon az I. rendű alperes az I. rendű felperestől további 6.100.000 forintot kapott, fenntartotta azt az állítását, hogy ez az elismervény az addigi tartozások összesítése volt csupán, újjól 10.000.000 forint átadásra nem került ekkor az I. rendű alperes részére.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az I. rendű felperes fellebbezésének az elutasítására és az elsőfokú ítéletnek e fellebbezéssel érintett része helybenhagyására irányult. Az I. rendű alperes fellebbezésével szemben az I. rendű felperes terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet, vitatva az I. rendű alperes fellebbezésének a megalapozottságát, kérve az e fellebbezéssel érintett részében az elsőfokú ítélet helybenhagyását. A II. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezések megalapozatlanok.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket az elé tárt bizonyítékok okszerű mérlegelésével, helyesen állapította meg. A helyesen megállapított tények rögzítése során azonban néhány elírás került a szövegbe,

amelyeket a másodfokú bíróság következőképpen javít: a 3. oldal 2. sorának végén, a mondatkezdő „az I. rendű alperes” szöveget „az I. rendű felperes” szövegre, a 4. oldal 4. bekezdésének első sorában „a II. rendű felperes bélyegzőjével” szöveget „a II. rendű alperes bélyegzőjével” szövegre, míg ugyanezen oldal utolsó előtti bekezdésének utolsó sora végén „az I. rendű alperesé” szöveget „az I. rendű felperesé” szövegre cseréli.

Az így javított, helyesen megállapított tényekre alkalmazható jogszabályokat az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen alkalmazta. A másodfokú bíróság azonban nem ért egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy a felperesek és az I. rendű alperes között kölcsönszerződéssel vegyes megbízási szerződés jött volna létre. A jogügylet tartalmában kétségtelenül megfelel a kölcsönszerződés Ptk.523.§ (1) bekezdésébe foglalt jogi fogalmának is, azonban a jogügyletekből éppen a kölcsönszerződés lényege, a pénzhasználati cél hiányzik. Az I. rendű felperes a pénzüsszegeket az I. rendű alperesnek nem abból a célból adta át, hogy azokat az I. rendű alperes a saját hasznára fordítsa és a pénzhasználat ellenértékéért fizessen kamatot az I. rendű felperesnek a futamidő lejártával, a tőkeösszeg visszafizetése mellett. A szerződő felek jogügyleti akarata arra irányult, hogy az I. rendű alperes a felperesek tulajdonában lévő és az I. rendű felperes által a részére átadott pénzüsszegeket a felperesek javára forgatva, azt az e tevékenység eredményeként elért hozammal növelten adja vissza. Ez a jogviszony pusztán megbízási típusú. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet jogi indokai közül mellőzi a kölcsönszerződéssel és a szerződés vegyes jellegével kapcsolatos valamennyi indokot. Egyebekben azonban a másodfokú bíróság is egyetért az elsőfokú bíróság jogi indokolásával, annak mellőzött része sem a döntésnek, sem az egyéb jogi indokoknak a helyességét nem érinti.

A helyesen megállapított tényálláson alapuló és - a mellőzött részt leszámítva - helyes jogi indokokkal alátámasztott, érdemben is helyes ítéletet a másodfokú bíróság a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésekben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra utal még a másodfokú bíróság.

Az I. rendű felperes fellebbezési kérelme részben támadta az elsőfokú ítéletet. Bár a kérelem annak szövege szerint olyan értelmet hordoz, mintha az I. rendű felperes az elsőfokú bíróság ítéletével megítélt összegeken felül kérné még a II. rendű alperest 10.000.000 forint megfizetésére kötelezni, azonban a fellebbezés indokolásából is kitűnően lényegében azt kérte, hogy a bíróság az I. rendű alperesnek az elsőfokú ítélet szerinti fizetési kötelezettségéhez igazodóan 10.000.000 forint erejéig a II. rendű alperest is kötelezze fizetésre az I. rendű alperessel egyetemlegesen.

Fellebbezése az összegszerűség vonatkozásában a 2005. július 22. napján kelt és a II. rendű alperes által rendszeresített elismervény alapján átadott 10.000.000 forintba és járulékaira vonatkozott. Ez a vonatkoztatás azonban tartalmában is

önellentmondásossá teszi a fellebbezést. A II. rendű alperes által rendszeresített elismervény nyomtatvány kitöltésére nem 2005. július 22. napján, hanem 2005. augusztus 9. napján került sor. 2005. július 22-én is sor került egy elismervény kiállítására az I. rendű alperes részéről, amely 10.000.000 forint átvételéről szólt, ezt azonban saját kezűleg írta az I. rendű alperes. A 2005. július 22. napján az I. rendű felperes által az I. rendű alperesnek átadott 10.000.000 forintról maga az I. rendű felperes állította az elsőfokú eljárás során, hogy az nem az ő pénze volt, hanem a II. rendű felperes tulajdona (18. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal). A II. rendű felperes tulajdonában lévő pénzösszeg visszafizetésének hiányával, azaz a II. rendű felperes vagyonában bekövetkezett kárral kapcsolatos igényt azonban az I. rendű felperes a Pp.3.§ (1) bekezdésének 2. mondata értelmében rendes perorvoslat keretében sem érvényesíthet. A II. rendű alperes által rendszeresített nyomtatvány 2005. augusztus 9-i kitöltésekor pedig a nyomtatvány 10.000.000 forint átvételéről szóló tartalmával ellentétben, ugyancsak az I. rendű felperesnek az elsőfokú eljárásban tett személyes tényelőadása szerint a részéről nem került átadásra 10.000.000 forint az I. rendű alperesnek, csak 6.100.000 forint. Amennyiben tehát az I. rendű felperes a fellebbezésében tévedésből írta csak a 2005. július 22-i dátumot, a II. rendű alperes által rendszeresített elismervény alapján átadott 10.000.000 forint átadásának időpontjaként, valójában azonban 2005. augusztus 9-re kívánt utalni, a 10.000.000 forintot kitevő fellebbezési kérelme azért nem értelmezhető, mert saját tényelőadása szerint sem adott át ezen a napon az I. rendű alperesnek 10.000.000 forintot, csak 6.100.000 forintot (ugyanezen tárgyalási jegyzőkönyv ugyanezen oldala).

Megjegyzendő, hogy az I. rendű felperes tényelőadása még a tekintetben is önellentmondó volt, hogy a II. rendű alperes által rendszeresített nyomtatvány kitöltésére az I. rendű alperes részéről a 2005. július 22-én átvett 10.000.000 forinttal vagy a 2005. augusztus 9-én átvett 6.100.000 forinttal összefüggésben került sor. A 18. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal 3. bekezdésében azt adta elő az I. rendű felperes, hogy 2005. július 22. napján 10.000.000 forintot átadott az I. rendű alperesnek, aki erről az összegről hozta az elismervényt 2005. augusztus 9-én. A következő bekezdésben azonban azt állította, hogy annak fejében kapta 2005. augusztus 9-én a nyomtatványon készült elismervényt, hogy odaadta ekkor az I. rendű alperesnek a 6.100.000 forintot és „többször kisegítette az I. rendű alperest pénzzel”. Ez utóbbi tényállítását a 24. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal utolsó bekezdésének és 3. oldal első bekezdésének tanúsága szerint akként pontosította, hogy a 2005. augusztus 9-i elismervényen a ténylegesen átadott 6.100.000 forint helyett azért 10.000.000 forint szerepelt, mert az I. rendű felperes és az I. rendű alperes ekkor kölcsönösen figyelembe vették az I. rendű alperesnek 3.900.000 forintot kitevő kamatfizetési hátralékát. Az I. rendű felperes tehát maga is ellentmondó tényelőadást tett arra nézve, hogy a II. rendű alperes által rendszeresített nyomtatvány kitöltött tartalma a 2005. július 22-én átadott, de a II. rendű felperes tulajdonában lévő 10.000.000 forint átvételét vagy a 2005. augusztus 9-én, az I. rendű felperes tulajdonában lévő, de 10.000.000 forintot el nem érő 6.100.000 forint átvételét igazolja-e.

Tekintettel arra, hogy megelőzőleg is több ízben előfordult, hogy nem csak az átvett tőkéről, hanem annak számított kamatairól is adott átvételi elismervényt az I. rendű alperes az I. rendű felperesnek, valamint minden egyes pénzátadásról készült külön átvételi elismervény és a 2005. augusztus 9-én az I. rendű felperes által az I. rendű alperesnek átadott 6.100.000 forintról a II. rendű alperes által rendszeresített nyomtatvány kitöltésén kívül egyéb átvételi elismervény nem készült, a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyetértve, az I. rendű felperesnek ezen elismervény keletkezésének okával kapcsolatos utóbbi, megerősített és ezért végsőnek tekintett tényállítását fogadta el tényként. Ebből pedig nem következik sem az, hogy az I. rendű felperes ezen elismervény alapján 10.000.000 forintot követelhetne bármelyik alperestől, hiszen csak 6.100.000 forintot adott át az elismervény kiállítása ellenében, és az sem következik, hogy ezzel az elismervénnyel igazolt ügylet a felperesek és az I. rendű alperes között megelőzőleg létrejött megbízási ügyletektől független, biztosítási jellegű ügylet keretében jött volna létre, illetve az I. rendű felperes ügyleti akarata ekkor arra irányult volna, hogy a II. rendű alperessel biztosítási szerződést kössön és biztosítási jogviszonyt létesítsen. Az I. rendű felperes saját állítása szerint 2005. augusztus 9-én a 6.100.000 forintot ugyanazzal a céllal adta át az I. rendű alperesnek, amellyel a megelőző kézírásos átvételi elismervény ellenében adott pénzüsszegeket bízta az I. rendű alperesre: magas pénzpiaci hozam termelése érdekében. Állította továbbá, hogy ekkor a 10.000.000 forintos elismervény-összeg kitöltésekor a korábbi ügyletekből eredő 3.900.000 forintos kamatkövetelését is számításba vették.

Ez az ügylet tehát szervesen illeszkedett a korábbi ügyletekhez, amelyekről az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az tisztán a felperesek és az I. rendű alperes közötti jogviszonyt létesített. Ennek keretében helyesen értékelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt is, hogy a 2005. augusztus 9-i ügylet a korábbiakhoz hasonlóan nélkülözte a biztosítási szerződés létrejöttéhez vezető folyamat mindazon dokumentumait, amelyek keletkezésének szükségessége az I. rendű felperes előtt ismert kellett legyen, nem csak szellemi színvonalára tekintettel, hanem megelőző biztosítási szerződéskötési tapasztalatai alapján is.

Egyebekben az I. rendű felperes fellebbezésének indokait a fellebbezési kérelme elbírálása szempontjából jelentőség nélkülinek találta a másodfokú bíróság, hiszen a II. rendű alperes által rendszeresített nyomtatványon feltüntetett 10.000.000 forintos összegzen felül az I. rendű felperes nem kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, így az ő vonatkozásában már nincs jelentősége annak sem, hogy korábban, illetőleg később milyen jogcímen történt a pénzek átadása az I. rendű alperes által az átvételi elismervényeken feltüntetett és az I. rendű felperes által egyébként nem kifogásolt jogcímek helyett, illetőleg, hogy az I. rendű alperes mennyire volt kiemelt ügynöke a II. rendű alperesnek.

Az I. rendű alperes fellebbezését azért nem találta megalapozottnak a másodfokú bíróság, mert a felperesek által az I. rendű alperesnek átadott pénzmennyiség összegét az elsőfokú bíróság okirati bizonyítékok alapján állapította meg, figyelembe véve a peres felek tényelőadásait is. Az okirati bizonyítékok a

megállapított összeget meghaladó mértékű pénzátadást is igazolnak. Ezzel szemben az I. rendű alperes semmilyen módon nem bizonyította az elsőfokú eljárásban, hogy a felperesek által tényként beismert 7.700.000 forintot meghaladó összeget fizetett volna vissza a felperesek részére. A felperesek tagadása ellenében ez az I. rendű alperesi tényállítás nem fogadható el valóságosnak, pusztán annak megfontolásával, hogy a felperesek ténybeli cáfolata a mai viszonyok között hihetetlen. Egy tény ugyanis attól még lehet valóságos, hogy nem szokványos, sőt akkor is, ha nem ésszerű. Mivel életviszonyait nem minden ember az általános racionalitás és a szokások szerint rendezzi, az ezektől eltérő tényállításoknak ugyanúgy hitelességet kell tulajdonítani a bírósági eljárásban, mint a szokások és az általános racionalitás által indokolt tényállításoknak, következésképp bizonyítottság vagy ténybeli adatokkal alátámasztott valószínűsítettség hiányában pusztán hihetőségi alapon, azaz vélekedés szerint nem fogadható el valóságosnak az egyik állítás a másik ellenében. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes kötelezettsége volt annak bizonyítása, hogy a felperesek által tényként beismert 7.700.000 forinton felül teljesített pénzfizetést a felpereseknek, e bizonyítási kötelezettségét az I. rendű alperes nem teljesítette, ezért e tényállítás tekintetében a bizonyítatlanság következményeinek viselésére köteles.

Ugyancsak az I. rendű alperes kötelezettsége lett volna annak bizonyítása, hogy a 2005. augusztus 9-i 10.000.000 forintos összegről szóló elismervény tartalmában teljes egészében színlelt és „az eddigi tartozások összegének - ilyen formában történő - sommázását jelenti”, ami még a saját nyilatkozataihoz képest is ellentmondásos. A megelőző ügyletek ugyanis nem 10.000.000 forintos, hanem több 10.000.000 forintos keretben zajlottak. Az I. rendű alperes állította ugyan, hogy megelőzőleg a felperesek által elismert összegnél lényegesen magasabb összegű pénzvisszafizetést teljesített, de a peres eljárásban is elismerte, hogy a felperesekkel szembeni teljes tartozása 15.500.000 forint. Márpedig a peres felek által sem vitatottan 2005. augusztus 9-ét követően már csak egy ízben került sor pénzátadásra az I. rendű felperes részéről az I. rendű alperesnek, ennek összege pedig 5.000.000 forint és nem 5.500.000 forint volt. Ha tehát 2005. augusztus 9-én az I. rendű alperes megelőző pénzteljesítései figyelembevételével összegezték volna az akkor fennálló 10.000.000 forintos tartozást, az I. rendű alperesnek a perben a 2005. december 7-i 5.000.000 forintos pénzátvétel figyelembevételével sem 15.500.000 forintos perbeli tartozást, csak 15.000.000 forintos kereseti követelést kellett volna elismernie. Tehát az I. rendű alperesnek a 2005. augusztus 9-i elismervény mögötti tényleges ügyletre vonatkozó tényállítása már az I. rendű alperes nyilatkozatai és a peres felek között nem vitás tények figyelembevételével is kétséges. Maga az elismervény tartalmában semmilyen módon nem utal arra, hogy bármelyik megelőző ügyletre vagy ügylet csoportra vonatkozna. Önmagában 10.000.000 forint átvételét igazolja okirati bizonyítékként. Amennyiben az I. rendű felperes maga nem tett volna olyan tényállítást, hogy ekkor nem 10.000.000 forintot, csak 6.100.000 forintot adott át az I. rendű alperesnek, az okirat alapján 10.000.000 forint átadása megállapítható lett volna. Tekintettel arra, hogy az okiratot az I. rendű alperes személyesen állította ki, az I. rendű felperes okirattal is alátámasztott

tényállítással szemben az I. rendű alperesnek lett volna kötelezettsége annak bizonyítása, hogy az általa kiállított okirat tartalma nem csak részben, hanem teljes egészében valótlan. E bizonyítási kötelezettségét ugyancsak nem teljesítette, a bizonyítatlanság következményeit e tekintetben a Pp.164.§ (1) bekezdése alapján szintén neki kell viselnie.

Mindkét fellebbezés alaptalan, ezért a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a fellebbező felek kötelesek a másodfokú eljárásban felmerült költségek viselésére. Ezért a bíróság kötelezte az I. rendű felperest a II. rendű alperesnek az I. rendű felperes fellebbezésével felmerült másodfokú eljárási költségei megtérítésére, ennek keretében pedig a II. rendű alperes javára 250.000 forint jogtanácsosi munkadíjat állapított meg a Pp.67.§ (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alkalmazásával. Ezen felül az I. rendű felperest kötelezte a Pp.78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az állam által előlegezett eljárási illeték megfizetésére. Az I. rendű alperes fellebbezése kizárólag a II. rendű felperes részére megítélt marasztalási összeg mérséklésére irányult, a II. rendű felperes azonban fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, a II. rendű felperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért részére megtérítendő másodfokú eljárási költségről rendelkezni nem kellett. Az I. rendű alperes fellebbezése folytán felmerült másodfokú eljárási illetéket az I. rendű alperes személyes költségmentességére tekintettel a Magyar Állam viseli.

P é c s , 2011. május 26.

dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró